

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/1275

01.06.2017

Forventninger til fylkeskommunen i 2018 innenfor helhetlig vannforvaltning, friluftsliv og forvaltning av høstbare arter av vilt og innlandsfisk

Med dette brevet gir Klima- og miljødepartementet (KLD) en oversikt over forventninger og oppgaver for 2018 innenfor fylkeskommunens arbeid med helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften, friluftsliv og forvaltning av høstbare arter av vilt og innlandsfisk.

De nasjonale målene for miljøpolitikken framgår av KLDs [budsjettproposisjon Prop.1 S \(2016-2017\)](#). For å nå de nasjonale miljømålene er regjeringen avhengig av at miljøpolitikken inngår i andre sektors prioriteringer, både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, og at ulike sektors miljøpåvirkning sees i sammenheng.

Som ansvarlig for regional planlegging etter plan- og bygningsloven, og den viktigste utviklingsaktøren regionalt, har fylkeskommunen en sentral rolle i å veie ulike interesser mot hverandre innenfor rammen av den nasjonale arealpolitikken, hvor sikring av friluftsområder, helhetlig vannforvaltning og ivaretagelse av vassdrags- og kystnatur er viktige elementer. Fylkeskommunen bør se disse oppgavene i sammenheng med blant annet arbeid med folkehelse, idrett, reiseliv, vannkraft, akvakultur, landbruk og kulturminnevern. Dokumentet *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging* inneholder regjeringens samlede forventninger på planområdet. De nasjonale forventningene skal legges til grunn i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer.

1. Oversikt over ansvarsområder og oppgaver

1.1 Helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften

De fylkeskommunene som er vannregionmyndighet har ansvar for å koordinere arbeidet med å gjennomføre oppgavene som følger av vannforskriften i henhold til vannforskriftens § 21.

Alle fylkeskommuner skal i samråd med vannregionmyndigheten følge opp arbeidet i eget fylke/egne vannområder og delta i vannregionutvalget.

Prioriterte oppgaver for vannregionmyndigheten i 2018:

- Lede Vannregionutvalget og sikre løpende involvering av relevante myndigheter i planarbeidet. I Vannregionutvalget skal sektorene samordne både planarbeidet og oppfølgingen av godkjente vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram som er vedtatt. God involvering av alle relevante myndigheter er avgjørende for å få til et tverrsektorielt eierskap til regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram, og dermed legge et godt grunnlag for gjennomføring av konkrete tiltak. Tiltak i tiltaksprogrammet skal være iverksatt og status rapporteres innen utgangen av 2018.
- Delta i oppfølgingen av forbedringspunkter som er framkommet i evalueringen i 2016, herunder forbedringspunkter som er prioritert av direktoratsgruppen, eller som del av egen evaluering/forslag til forbedringspunkter i egen vannregion.
- Starte planleggingsfasen 2017-2021 for planene som skal gjennomføres 2021 – 2027. Planprogram og oppdaterte vesentlige vannforvaltningsspørsmål skal sendes på høring innen 1. januar 2019.
- Gi rammer og veiledning for organisering og gjennomføring av arbeidet i de lokale vannområdene. Bred medvirkning og involvering av kommuner og interessenter for å sikre forankring og legitimitet lokalt er viktig. Kommunene er myndighet for viktige vannmiljøtiltak og besitter lokal kunnskap.
- Samarbeide nært med Fylkesmannen, som er miljøfaglig premissleverandør og rådgiver.
- For de vannregioner hvor det er relevant, samarbeide med vannregionmyndigheter i naboland om forvaltning av grensekryssende vannområder og internasjonale vannregioner
- Drifte og ha redaktøransvar for de respektive regionale sidene og tilhørende vannområdeinformasjon på www.vannportalen.no.

1.2 Friluftsliv

Fylkeskommunen skal bidra i prosessen med å sikre friluftslivsområder og tilrettelegge disse, ivareta allemannsretten og bidra til å motivere og stimulere til friluftsliv. Fylkeskommunens rolle i friluftslivsarbeidet er nærmere fastlagt i friluftsloven § 22.

Prioriterte oppgaver innen friluftsliv i 2018:

- Ivareta friluftsinnteressene i regional og kommunal planlegging, med særlig fokus på viktig grønnstruktur i og ved byer og tettsteder. Det skal legges stor vekt på det kommunale selvstyret, og bruk av innsigelse skal begrenses til tilfeller der kommunale planer klart er i konflikt med nasjonal politikk.

- Bidra til å sikre og tilrettelegge arealer for friluftslivsformål i pressområder, herunder stimulere kommunene til å fremme søknader om statlig økonomisk medvirkning til sikring av friluftslivsområder, og gi faglige vurderinger av disse søknadene til Miljødirektoratet.
- I samarbeid med kommunene, frivillige organisasjoner og andre, bidra til å stimulere fylkets innbyggere til helsefremmende og miljøvennlig friluftslivsaktivitet.
- Være pådriver overfor kommunene for å få gjennomført kartlegging og verdsetting av friluftsområder i hele fylket. Kartlegging og verdsetting skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder M98-2013: *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*.
- Fylkeskommunen har en sentral rolle i oppfølgingen av *Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftsområder*, blant annet ved å fordele tilskudd for tilrettelegging av de sikrede områdene og ha regionalt ansvar for at det utarbeides forvaltningsplaner for områdene.
- Fylkeskommunen skal følge opp *Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet*.
- Bidra til å gjøre kommuner og frivillige organisasjoner kjent med tilskuddsordningene på friluftslivsområdet og tilskuddsrundskrivet fra Klima- og miljødepartementet.

1.3 Forvaltning av høstbare, ikke truede viltarter og innlandsfisk

Fylkeskommunen har ansvar for forvaltningen av høstbare, ikke truede artene av vilt- og innlandsfisk (Innst. O. nr. 30 (2008–2009)), jf. viltloven og lakse- og innlandsfiskloven.

Prioriterte oppgaver i forvaltning av høstbare, ikke truede viltarter og innlandsfisk:

- Utøve myndighet i samsvar med forskrifter om jakt- og fangsttider og forvaltning av hjortevilt.
- Gi kommuner og organisasjoner, bedrifter og enkeltpersoner bistand, råd og veiledning i saker om viltforvaltning.
- Forvalte artene av innlandsfisk som innlandsfiskeforskriften § 2 tillater fiske etter.
- Ivareta hensynet til lokale bestander ved gjennomføring av vassdragstiltak og kultivering av innlandsfisk og i regional areal- og transportplanlegging. Kopi av kultiveringstillatelser skal sendes Miljødirektoratet.
- Integrere forvaltningen av innlandsfisk i den helhetlige vannforvaltningen, jf. vannforskriften, vannressursloven og lakse- og innlandsfiskloven.
- Stimulere til bruk av Hjorteviltportalen (www.hjortevilt.no) og sørge for at kommunene registrerer fallvilt i hjorteviltregisteret.

2. Økonomi og tilskuddsposter

Midlene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet blir videreført for 2018 gjennom rammetilskuddet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I tillegg vil hver fylkeskommune få overført midler til arbeidet med vannforvaltning. Disse midlene tildeles gjennom Prop. 1 S (2017 – 2018) fra Klima- og

miljødepartementet, og vil bli overført til den enkelte fylkeskommune via Miljødirektoratet, og basert på de samme tildelingskriteriene som tidligere år.

Tilskuddsposter

Som de foregående år har fylkeskommunen ansvar for å forvalte deler av følgende tilskuddsposter:

- Kap 1420 post 78 Friluftslivsformål, ordningene Tilskudd til frilftsaktivitet og Tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder
- Kap 1425 post 71 Tilskudd til viltformål, underpost 3 Lokale vilttiltak mv

Disse midlene ligger på statlige tilskuddsposter, og fylkeskommunene skal forvalte midlene i tråd med det statlige økonomiregelverket, KLDs tilskuddsforskrifter og KLDs årlige rundskriv for tilskuddsordninger.

Det er ønskelig at de statlige tilskuddsordningene for friluftsliv sees i sammenheng med andre støtteordninger som fylkeskommunen disponerer innenfor friluftsområdet, blant annet tilskudd til friluftstiltak fra spillemidlene, midler til helsefremmende aktivitet og eventuelle fylkeskommunale tilskudd.

3. Veiledningsansvar

Fylkeskommunen har et viktig ansvar i å veilede myndigheter, organisasjoner, bedrifter og enkeltpersoner på områdene som er tema i dette brevet. Særlig er veiledningen overfor kommunene viktig. Mange kommuner er avhengig av veiledning på en rekke forvaltningsområder både fra fylkeskommunen, Fylkesmannen og www.miljokommune.no.

Klima- og miljødepartementet minner om at www.miljostatus.no er miljøforvaltningens viktigste kilde til data og informasjon om miljøets tilstand og utvikling.

4. Rapportering

Fylkeskommunen skal rapportere til KOSTRA innen den årlige fristen 15. februar under regnskapsfunksjon 716 og på spørsmålene i skjema 51 *Fysisk planlegging, kulturminner, natur- og nærmiljø*. Det vises til veiledning via www.ssb.no/kostra.

I tillegg skal det rapporteres på tilskuddspostene kap. 1420 post 78 *Friluftslivsformål*, ordningene *Tilskudd til frilftsaktivitet* og *Tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder* og kap. 1425 post 71.3 *Tilskudd til viltformål, Lokale vilttiltak mv*. Dette beskrives nærmere i Miljødirektoratet sitt årlige overføringsbrev til fylkeskommunen. Alle søknader om tilskudd på ovennevnte poster kommer inn via det elektroniske søknadssenteret til Miljødirektoratet. Fylkeskommunene må legge inn behandlingsresultat og rapporteringskrav i dette systemet. Da åpnes det for at tilskuddsmottaker kan rapportere via søknadssenteret, og alle rapporter og resultater vil bli tilgjengelige via søknadssenterets innsynsløsning, uavhengig av hvilken instans som har gitt tilskuddet. Manglende bruk av det elektroniske søknadssenteret kan gi grunnlag for at midler omprioriteres til fylker som benytter dette systemet.

Fylkeskommunens KOSTRA-rapportering er en viktig kilde til informasjon for Klima- og miljødepartementet. I tillegg til kontroll av at midlene er brukt innenfor de rammer som er gitt, bidrar rapporteringen på tilskuddspostene til at vi samler erfaring med hva som er formålstjenlige måter å arbeide på for å nå miljøforvaltningens mål.

Vannforskriften medfører særskilte rapporteringskrav for vannregionmyndigheten, særlig med hensyn til å fremskaffe de opplysninger som departementet trenger for å oppfylle rapporteringsforpliktelser til ESA i henhold til vanndirektivet (jf. vannforskriften § 32 a). Alle fylkeskommuner skal rapportere bruk av midler til helhetlig vannforvaltning i regionene på eget skjema. Det forutsettes at midlene benyttes i samsvar med tildelingen. Eget rapporteringsskjema følger overføringsbrevet for budsjettmidler i 2018.

5. Samarbeid og faglige møtepunkter

Det vil bli arrangert fagkonferanser på fagområdene i løpet av 2018. Miljødirektoratet vil sørge for at fylkeskommunen får beskjed i god tid om konferansene. Fylkeskommunen vil også få invitasjoner til andre relevante møter, seminarer og konferanser. Slike arenaer er en viktig kilde til kunnskapsoverføring, kompetanseoppbygging, erfaringsutveksling og bygging av fagfellesskap. Nærmere informasjon vil blant annet bli lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

Miljødirektoratet kan kontaktes ved behov for ytterligere dialog og avklaringer under de enkelte områdene.

Med hilsen

Tom Rådahl (e.f.)
departementsråd

Lene Lyngby
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Akershus fylkeskommune	Postboks 1200	0107	OSLO
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Buskerud fylkeskommune	Fylkeshuset	3020	DRAMMEN
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ
Hedmark fylkeskommune	Fylkeshuset	2325	HAMAR
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Fylkets Hus	7735	STEINKJER
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	LILLEHAMMER
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Sentrum		
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350	7004	TRONDHEIM
Telemark fylkeskommune	Sluppen		
Troms fylkeskommune	Fylkeshuset	3706	SKIEN
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Vest-Agder fylkeskommune	Serviceboks 517	4605	KRISTIANSAND S
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG